

HETILAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Schwarz Sándor könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetések és hirdetések is küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Egyes szám ára 5 kr.

Előfizetési díj:

Egész évre 2 frt. — Félévre 1 frt.

Hirdetési díjak: Egész oldal 16 — Fél oldal 8-50 Negyed oldal 4-50. — Bélyeg díj minden hirdetés után 30 kr.

Nyitótér petty sora 10 kr.

A felnőttek oktatása ügyében.

A zentai tanári kör elnöke f. hó 3-án több tekintélyes iparost és gazdát hívott össze, hogy megmagyarázza nekik a felnőttek oktatásának a tanári kör által tervbe vett módját, idejét és véleményüket e tárgyban meghallgatván, fölkérje őket az ügy pártolására és körükben való terjesztésére. A jelen voltak az ügyet melegen fölkarolták s megígérték, hogy a siker érdekében megteszik, ami tőlük függ.

Ennek megtörténte után az elnök a következő felhívást intézte minden egyes helybeli közművelődési egyesület elnökségéhez:

Az országos középiskolai tanáregyesület zentai köre helyi közműveltségi feladatául tűzte ki népszerű felolvasások tartását, mikre megkeresés esetén készséggel vállalkozik; továbbá népszerű, ingyenes előadások rendezését a közműveltségre szükséges tudományzajok (történelem, földrajz, számtan, természettan és irodalomtörténet) köréből.

Ezen előadások f. évi márczius 10-én, azaz bőjt első vasárnapján délután 3 óra kor fognak a községi gym-

nasium rajztermében megkezdetni s tartatni fognak mintegy 8 vasárnapon át.

Tekintve azt, hogy az előadások célja pusztán a népoktatás ügyének előrevitele s hogy azoknak sikere a résztvevők számától és kitartó buzgalmtól függ: tisztelettel fölkérem a t. Elnökséget, hogy a kör tag uraknak a zentai tanári kör célját tudtára adni, e célú körülményesebben kifejtő hírlapi cikket (Felnőttek oktatása)* felolvastatni s a t. tag urakat ezen előadások látogatására saját érdekükben buzdítani sziveskedjék.

Az előadások tárgyai és az előadó egyének a körnek f. hó 6-án tartott ülésén a következőkben lőnek megállapítva:

1. Márczius 10. a) Megnyitás (Szűcs.) b) A magyarok honfoglalása (Tóth.)

2. Márczius 17. a) A vasárnapi munkaszünet (Virág.) b) Összeadás, kivonás egész számokkal (Klászik.)

3. Márczius 24. a) Európa nevezetesebb országainak földrajzi fekvése s ezzel kapcsolatban hazánk iparának és kereskedésének természetes útja. (Örvény.) b) A nyelvről általában. A Zentán uralkodó nyelvi ferdeségekről (dr. Ferenczy.)

* Megjelent a „Heti Lap” f. évi 2. számában.

4. Márczius 31. a) Földmivelés, ipar és kereskedelem a régi népeknel (Mészáros.) b) Szorzás és osztás egész számokkal (Czehe.)

5. Ápril 7. a) Az életpályákról erkölcs-tani és közgazdasági tekintetben (Szűcs.) b) Hogyan érhető el a tulajdonképi boldogság? (Appel.)

6. Ápril 14. a) A magyar nemzet a keresztény vallással belép az európai államok érdekközösségébe (Tóth.) b) Hőmérő, légsúlymérő, nedvességmérő. (Örvény.)

7. Ápril 22. a) Az irodalom általában és annak hatása az életre (dr. Ferenczy.) b) A tizedes törtek és a méterrendszer (Czehe.)

8. Ápril 28. a) A színészet nemzeti-ségi és közművelődési tekintetben (Mészáros.) b) A közvagyonosodás forrásai; ez után bezárás (Szűcs.)

E tárgysorozat az illető helyi köröknek kifüggesztés végett szintén meg fog küldetni.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy a Társaskör és Casinó a fönnebbi felhívásban az ügy erkölcsi támogatására kértettek föl. E helyen is kérünk minden művelt polgártárust, hogy érintkezéseikben szives-

A családi nevelés ferdeségeinek orvoslása a népiskolákban.

(Folytatás.)

Az igazgató azonban e jelenetből kifolyólag az egyenlőségről, a felebaráti szeretetről, szerénységről és az emberi élet céljáról adott tanítványainak olyan értelmet, melynek következménye nemcsak kiirtotta közülök az oktalan büszkeséget, de egész életükre befolyással volt.

Az engedetlenség és dac, önfejtés és macsóság szintén tulnyomólag a művelt család ferde nevelésének kifolyása. — A rosszul nevelt gyermek nem ahhoz lett szoktatva, hogy ő engedelmeskedjék, hanem hogy minden környezője neki engedelmeskedjék, így aztán könnyen megfejtethető, hogy míg talán kezdetben az iskolában lévő helyzete szokatlan voltánál fogva — szót fogad, később terhére válik az iskola fegyelmé, tanítója szavát nem tetszésének világos jeleivel fogadja és immel-ámmal teljesíti, sőt később a vett parancsot határozottan nem teljesíti, dacos arccal annak ellenkezőjét teszi s végül, hogy jó nevelésének egész koronáját feltegye, tanítójával nyílt feleselésbe bocsátkozik. — Hogy

ennyire egy tapintatos tanító a dolgot fejlődni nem engedi, az bizonyos, de még az is bizonyos, hogy egy rakoncátlan gyermeknek ilyenmü viselete öt perc alatt megrendítheti azon fegyelem alapját, mit a tanító heteken át épített. Egy ilyen eset teszi leginkább próbára a tanító türelmét és tapintatát s ha ekkor a tanító higgadságát vesztve meggondolatlanul, a pillanat hevétől elragadtatva cselekszik, sokszor a kellemetlenségek szakadatlan sorát zudítja maga ellen. — Végül esetben a tanító a nyilvánosan dacos gyermeket a tanteremből azonnal eltávolítja s ezen lépésről a szülőket és felettes hatóságát nyomban értesíti, gyermekeit pedig óva inti a botrányos magaviselet ilyenmü követésétől. Ez azonban csak az utolsó eset, kísértse meg a tanító előbb — amennyire tanítói méltósága megengedi a dacos gyermek lelkére beszélni sőt meggyőzni arról, hogy a tanító minden gyermeknek csak javát akarja és a mit ő parancsol, az a gyermekeknek mind csak hasznukra van, mert csak olyan dolgot követel tőlük, minek teljesítése őket okosabbá teheti, tüntesse fel az engedetlenség, dacosság, utálatos voltát, mutassa ki az idevágó egyes példák, mesékből, hogy az engedetlen gyermekek előbb-utóbb meglakoltak rut vétkükért s hogy azok sem az Isten, sem az emberek előtt nem kedvesek stb., stb. s legtöbb esetben szavainak

meg lesz a kellő hatása a gyermek magába száll, megbánja vétkét. — Ha mindezek után — a jelenet ismétlődésétől tartva — a gyermek szüleit értesíti s közreműködésüket óhajtja gyermekükbe fejlődő rossz indulat elfojtására ezt csak helyesen cselekszi.

Szerény véleményem szerint egy tanuló szellemi értékének megítélésénél első sorban az erkölcsi magaviselet jöhet tekintetbe s csak azután az egyes tantárgyakban tanúsított előmenetele. — A tapasztalás is azt bizonyítja, hogy a tüzes felfogású, de rossz magaviseletű tanulók a közéletbeni szereplésüknel ritkán válnak oly hasznavehető tagjaivá a társadalomnak, mint a volt jó magaviseletű, de talán nehezebb felfogású gyermekek. Ez is egyik bizonyítéka annak, hogy a jó magaviseletben nyilatkozó kedélyképzés szolgáljon egyik főfeladatául a tanítónak, mert amit az ismeretek szerzésében netán az iskolában vesztett a gyermek azt a közéletben sokszor alkalm van megszerezni, de ha a lélek nemességének a kezdet nem veti meg alapját, úgy azt pótolni többé soha-soha nem leend alkalom.

Hogy azonban a családi nevelés hibái a tanteremben alkalmat ne leljenek jelentkezni, esetleg izmosodni, arra mindenképp felett legjobb gyógyszer a példa. — Tudjuk, hogy minden gyermekben mennyire ki van fejlődve az utánzási

kedjenek az előadások látogatására hivatottakat jóakarattal buzdítani.

Azokat végre, kik egyik helybeli köznevelődési kör kötelekébe sem tartoznának esetleg, szintén figyelmeztetjük, hogy az illető előadásoknak mindenkor szívesen látott vendégei lesznek.

A tapasztalat fogja aztán megmutatni, minő alapon s mennyi időre téve lehet ezen előadásokat a jövő télen folytatni.

Ajánljuk az ügyet minden jóakaratu honfitársunk szíves figyelmébe.

Felolvasás a gazdakörben.

A „Zentai Gazdakör”-ben február hó 10-én, vasárnap, d. e. 10 órakor felolvasást tartott, nagyszámú gazdaközönség előtt az adai magy. kir. földműves iskola igazgatója, tek. Szobonya Bertalan ur, kinek felolvasása annál nagyobb érdekeltséget keltett, mivel oly gazdasági témákat ölelt fel, melyek gazdáinkra nézve kiváló fontosságúak. Egyébként a felolvasás némely pontját rövid vázlatként a következőkben közöljük: „Ugy az erkölcsi, mint az anyagi világban különös fontosságot kell tulajdonítanunk mindannak, a mi szükségleteink kielégítésére alkalmas. E század első feléig folytonos küzdelmekben állott a nemzet élete, melylyel megtámadott államiságát volt hivatva védeni. Ma már, nála elődeink rendíthetetlen hazafiságának és hősiességének, e gondok nem foglalkoztatják kiválólag összes tevékenységünket, hanem belső életünk rendezésére is kell törekednünk, hogy vagyonosodjunk, hogy szellemi és anyagi kincssekkel gyarapodjunk, mintán hatalmas és nagy csak akkor lehet egy nemzet, ha jólétben, megelégedésben élve: anyagi és szellemi kincssekkel gazdagon el van látva.

„Én a gazdák társulatát — nevezzük azt gazdakörnek vagy gazd. egyletnek — olyan forrásnak tekintem, melyből a gazdákra anyagi és szellemi kincsek hármanak; olyan forrásnak tekintem a gazdakört mindenütt, melyből üdv fakad, ha az a gazdaosztály annyira művelt, hogy nem irtózik attól, hogy az ismeretek, a tudomány vívmányai vele közöltessenek is. Szerencsés lehet az a község, melyben a gazdák érdekében az intelligencia fáradni restell, hogy őket a haladás ösvényére vezérelje és megmutassa nekik az utat, melyen haladva boldogulásuk előmozdítassék. — Mert higgyék el t. gazdatársaim, hogy igaz az a közmondás, hogy a jó papnak holtig kell tanulni, akkor az is igaz, hogy a jó gazdának is holtig tanulnia kell, mintán a gazda a természet tág

ösztön, ha környezetében jót lát azt utánozza, ha rosszat lát pedig azt utánozza. — Igaz ugyan, hogy a nevelést a tökélyig óhajtanánk vezetni, akkor a családnak, iskolának és társadalomnak együttes jó példa-adása válik szükségessé, de mivel mi csak az iskola felett rendelkezünk, tehát fő-törekvésünk oda irányuljon, hogy az iskola belétele a gyermeknek a tisztaság, rend, igazság, szelidség, istenfélelem és felebaráti szeretet gyakorlatában a legjobb példát nyújtsa s míg a tanulók társaiktól is csak jó példát láthassanak, addig a tanító tanítványainak s saját egyéniségében összpontosítja mindazon tulajdonságokat, melyek a gyermeknek szemében a kifogástalan tökéletesség színében tűnjenek fel. — Ekkor elérjük azt, hogy a gyermek rajongó tisztálettal közeledik tanítójához s óhajtatásának legkisebb jelét parancsnak veszi s teljesíti, mert nagyon igaza van Pestalozzinak mikor azt mondja: „Magát a jót tenni, az a legjobb eszköz, mi által a gyermekeket a jóra taníthatjuk.”

(Vége.)

Novoszei János.

kebelén működik, mely oly nagy, oly végtelen, hogy annak áttanulmányozására — ha folyton avval foglalkoznánk is, egy ember élete vajmi kevés. — Tanuljunk tehát tisztelt gazdatársaim, hogy gyarapodjunk, iparkodjunk jó gazdák lenni, mert a ki jó gazda, az egyúttal jó hazafi is.

„Ezeknek előrebocsátása után áttérni ohajtok jelen felolvasásom tulajdonképeni tárgyára, melyben azon alapigékből indulok ki, a melyek egyrészt időszertekek most a tél folyamán, másrészt legközelebb szükségesek lesznek a tavasz beköszöntével.

„Emlékezzünk meg azonban először is azon fontos munkáról, mely a termések sikerültét félig biztosítja, s ez az őszi mélyítés.

— Itt aztán felolvasó ur egész terjedelmesen körülírja ennek fontosságát, előadja mindazon processusokat, melyeken föld anyaga, kérgé átment míg jelen termésképes állapotba jutott stb. mindezeket azonban a lapszűke miatt kihagyni kényszerülünk, s csak a főbb pontozatokat emeljük ki.

„Szántunk tehát ősszel mélyen, azonkívül mindig sekélyen. Ha ősszel jól megmélyítjük a talajt, akkor megtettünk annyit, hogy a lehulló víz, eső és hó nem fog a felületen maradni, hanem alászáll a mélybe és lehúzódik oda, honnan sem a nap heve, sem a szél ereje oly könnyen ki nem pusztítja, mint mikor csak 2—4 hüvelyknyire szántunk s azt is tavasszal tesszük. — Az ősszel megmélyített talajt tavasszal nem szabad megszántani, hanem erősen megfogasolni, azután vetőgéppel elvetni az őrpat, zabot s utánna egy tövisboronával elsímitani a gép nyomát.

„A kinek azonban nincsen vetőgépe, annak mégis szántani kell, — legyen azonban ez a szántás sekély és semmi esetre sem mély, mert ha mélyen szántunk, az összegyűlemlt vizet, mely alul mintegy tartályban a későbbi szárazságra visszatartandó, kiteszük a szárító tavaszi szelek pusztításának.

(Folytatjuk.)

A „Zentai izr. nőegylet” tánczvigalma.

Ha valaha elmondhattuk tánczestélyről, hogy az minden tekintetben sikerült, úgy joggal állíthatjuk azt a „zentai izr. nőegylet” f. hó 9-én megtartott tánczestélyéről. Szébbnél szebb hölgyekkel telt meg az Eugen herceg szálloda díszterme, úgy hogy a menyországot képzeltük el ott, hol a „honatyák” oly nagy gonddal intézik a város sorsát. Míg azok a különben meglehetősen kopott padok és fautak is új borbé látszóttak bujva lenni, szóval rózsaszínben láttunk ott mindent. A tudat, hogy az est jövedelme a nyomort fogja enyhíteni, minden egyes jelenlévőt lelkesített, s így kettős jókedvvel fogtunk hozzá 8 és fél órakor Terpsichorenak áldozni, folytatva azt majdnem megszakítás nélkül hajnali 4 óráig. A szép hölgyek teljesen meg voltak elégedve, mert tánczoltak annyit, mennyit csak ohajtottak, s így egy kellemesen eltöltött éj emlékeivel távoztak Karneval birodalmából.

A szép sikerben ha valakinek van érdeme, úgy első sorban az egylet buzgó elnöknőjét illeti az meg, ki tapintatos eljárása, ésszerű vezetése által a közönség már-már kihalóban volt érdeklődését feltudta az egylet iránt kelteni, mit első sorban igazol a résztvevők szép száma, másodsorban pedig ama körülmény, hogy többen kik nem jelenhettek a vigalmon meg, anyagilag iparkodtak az est sikerét emelni. Tagadhatlan azonban ama tény, miszerint az elnöknő feladatát meglehetősen megkönnyíti az egylet tapintatos alelnöknője Freund Ernesztine és fáradhatlan pénztárosnője dr. Glücksthal Adolfné. Másodsorban a tevékeny választmányt és ügyes rendezőséget illeti a babér, kik vállvetve iparkodtak köteleiknek megfelelni, s ez utóbbiak érdeme az, hogy minden jelenvolt nő jól mulatott. Nem is távozott a teremből hajnali 4 óra előtt egy lélek sem, sőt a jelenlévők túlnyomó része 5 és 6 óra között hagyta el a táncztermet.

A négyeseket két hosszú kolonban mintegy 80 pár tánczolta s így mintegy 80 szébbnél szebb

és csinosabbnál csinosabb hölgyet volt szerencsénk ott üdvözölni. Nehéz volt a választás, de mégis a fiatalság magánmegállapodása folytán, „Eris almájára” — melyre ugyan háromnál többet is lehetne candidálni — azt a szeretetreméltó kis barna lánykát mondá érdemesnek, ki páratlan esinossága által mégis kitűnt a remek csoportból. A nevét itt külön nem említjük fel, ugyis mire e sorok napvilágot látnak, már városzerte ismeretes lesz eme tény, csupán annyit jegyzünk meg, hogy kitűnő izlésről tanuskodó, arany zománczezel ékített, kivágott rózsaszín atlaszruhát visolt. A kíváncsiaknak azonban megmondjuk, hogy az elsők között foglal helyet.

Anyagilag is szép eredményt produkált az est, lévén a tiszta jövedelem 150 frt. De több is lett volna, ha a kedvezőtlen időjárás több vidéki családot nem tart vissza a megjelenésben, sőt valószínű, hogy egyes helybeli családok is a rossz idő miatt nem jelentek meg. Ez alkalommal megemlítjük, hogy városunk derék polgármestere az elnökséghez intézett sorokban menti ki elmaradását, 2 frtot mellékelve a jótékonykezérla.

Ezekben téve meg jelentésünket általános-ságban, a hölgykoszoru bimbóit és rózsáit soroljuk névszerint el, előre bocsátva, miszerint ha egy-két név kimaradna, az nem roszakaratnak, hanem a gyenge emlékező tehetségnek rovandó fel. A jóakarát megvan, s így bizunk, hogy teljesen be fogunk számolhatni a jelen volt szépekkel, kiket a következőkben volt szerencsénk láthatni: Braun Regina, Braun Riza, Berényi Gizella, Brichta Irénke, Bergel Josefa, Ehrendiener Nina, Fischer Berta, Fischer Hermin (Ada), Kohn Berta, Pollak Jenni, Pollak Regina, Roth Juliska (Martonos), Sziklássy Polixene kisasszonyok. Braun Vilmosné, Braun Jakabné, Braun Janka, Ádám Zsigmondné, Bruckner Jakabné, Brichta Jakabné, Brichta Mórné, Bergel Adolfné, Bergel Lajosné, Bergel Mórné, Bergel Ferenczné, Breszlauer Mórné, Deutsch Adolfné, Deutsch Farkasné, Ehrendiener Samuné, Freund Ernesztine, dr. Freund Sándorné, Flesch Józsefné, dr. Flesch Miksáné, Fischer Miksáné, Fischer Dávidné, Fischer Sándorné (Ada), dr. Glücksthal Adolfné, Glücksthal Josefa, Hegyi Lajosné, Hirschenhauser Dávidné, Guszman Ignácné, Hirschl Samuné (Csóka), özv. Grünhutné, Kohn Mórné, ifj. Kohn Ignácné, Kohn Ida, Klein Sándorné, Krausz Farkasné, Kráhl Mórné, Kráhl Lajosné (Ó-Kanizsa), Mutsy Menyhértné, özv. Pollák Róza, Pollak Henrikné, Széphegyiné (Ó-Kanizsa) Schvarecz Sándorné, Szalay Jakabné, Zentai Jánosné urnők.

Felülizetni a következők voltak szívesek: Jankovics József, Sváb Károly (Csóka), Schwartz Jakab urak egyenként 4 frtot, Deutsch Illés, Flesch József, Mutsy Menyhért, Schambach Emil urak 3—3 frtot, Szabó Gyula 2 frt 50 kr, Bergel Antal, Deutsch Lajos, Farchi Sámuel, özv. Guttmann Rudolfné, Déry Manoné, Fried Ferencz, Boromisza János, Hadzsits József, Homay János, Kohn Mór, Matkovits József, Kohn Sámuel, Frankl Henrik, Rothman Sándor 2—2 frtot, Hirschl Samu 1 frt 50 krt, Braun Vilmos, Braun Jakabné, Deutsch Farkas, dr. Gelbman Mór, Flesch Ignác, Hacker Béla, Kohn László, Lukácsévics István, dr. Glücksthal Adolf, Gyogyovanszki György, Barkóczy Izsó, Brichta Miksa, Huszágh Nándor, Hirschenhauser Hermanné, Hirschenhauser Manó, Klein Lipót, Roser József, Stark Sándor, Hegyi Lajos, dr. Flesch Miksa, Grünwald Ignác, Jacobovits Ármán, Kráhl Lajos, Berger Ignác, Krausz Farkas, dr. Lendvay Mór, Lukácsévics Ignác, Nobel Károly, Schvarecz Sándor, Berger Józsefné, Szalay Jakab, Sziklássy Polixena, Flesch Dávidné, Kandl Zsigmond, Weber Károly, ifj. Kohn Ignác, dr. Freund Sándor, Hahn N. Wallach N., Kondl N., Hirschenhauser József egyenként 1 frtot, Pollák Henrik, Fischer Miksa, Berger Ferencz, Fischer Dávid, Fischer Sándor (Ada), Brichta Mór, Ormos Kálmán, Frank József 50—50 krt, Löwinger N., Deutsch Salamon 40—40 krt, Özv. Brichta Jakabné, Neuman Henrik 20—20 krt. A szíves adakozóknak ez utou is köszönetet mond az egylet elnöksége.

Helyi és vidéki hírek.

— **A zenta-vidéki takarékpénztár** folyó hó 10-én megtartott közgyűlése alkalmával nagys. mátházi Matkovits Lajos urat választotta meg elnöknek. Amidőn az elnök urat új hivatalában szívélyesen üdvözljük, gratulálunk az intézetnek a jó választáshoz.

— **Hymen**. Schosberger József almási kereskedő f. hó 11-én eljegyezte Steiner Jakab helybeli jöhrnevű kereskedő kedves leányát Szidónia kisasszonyt. Gratulálunk.

— **A városi képviselőválasztások**, mint megbízható forrásból halljuk, márczius elején fognak megejtetni.

— **A zentai közs. iskolaszék** ujonnan választott elnöke, főtisztelendő Appel Ede esperesplébános ur f. hó 16-án szombaton, a közs. népoktatási intézetek igazgatója kíséretében a tanyai iskolákat látogatta meg.

— **A Zentai Hitelszövetkezet** ma, vasárnap, e hó 17-én tartja meg évi rendes közgyűlést, mely alkalommal a szövetkezet felszámolása felett fog határozat hozatni.

— **Kilátásaink új vasúti összeköttetésekre.** A közlekedésiügyi miniszter gróf Pejašević Jánosnak vasutépítési előmunkálatokra engedélyt adott és pedig: Ó-Becse állomástól (a Tiszán át-hidalással) a nagykikinda-nagybecskerekai vasút Török-Becse állomásáig, esetleg e vasút egy más megfelelő pontjáig; továbbá Ó-Becse állomástól Ujvidékig, az ottani állomáshoz való csatlakozás nélkül.

— **A havazás**, míg országszerte közlekedési akadályokat esimált, addig nálunk a lanyha időjárás folytán az utak már-már járhatatlanná váltak és most a hóburkolta utakon vígan eszúzik a szán.

— **A Zentai önk. Tűzoltó Egylet** évi rendes tisztújító közgyűlést ma vasárnap, f. hó 17-én tartja a központ el. népiskola rajztermében.

— **A bácsmezei helyi érdekű vasutak építési vállalata** Zentán, e hó 23-án a temesvári katonazenekar közreműködése mellett zártkörű táncvigalmat rendez, melyre a meghívók a lefolyt héten küldettek szét. A rendezőség mindent elkövet, hogy a bál maradandó emlékeket hagyjon maga után. A bál összes költségeit a vállalat fedezi.

— **Polgár Fáni**, szintársulatunk drámai művésznője jövő szerdán fogja jutalomjátékát tartani Váradi Antal „Iskarióth”-jában. Előre is meg vagyunk győződve, hogy ezen estén közönségünk a színtermet egészen megtölti, mert ha a nagyobb mérvű pártolását és elismerését a társulat tagjai közül valaki méltán megérdemli, úgy az bizonyára Polgár Fáni k. a., ki a legtehetségesebb színészeink egyike.

— **A rendőrség figyelmebe.** Ugy a nagymint a huspiacson az éktelen láрма s kiabálás, újra napirenden van, s egyes árusok végtelen nagy gyönyörűséget találnak abban, ha ordítózással magukra vonhatják a közönség, különösen a vevők figyelmét, mit aztán egymás között éktelen zívaj s veszekedés követ. Igy f. hó 12-én, kedden Kis Ferenc helybeli mérsáros, piaczen mérő legénye Nagyvári Mihály kiabálására a vele szóváltásba eredő Veisz Samura kést rántott őt megöléssel fenyegetve. Él még emlékeztünkben, hogy szokásban volt az ily zenebonák elkövetőjére, illetve elkezdőjére 5 forint pénzbüntetést szabni. Ez, vagy más rendszabály úgy hiszem képes volna most is a szükséges rendet esendet helyre állítani. Egy szemtanú. (Beküldött.)

— **F. febr. hó 10-én**, vasárnap esti 9 órájában a toronyőr tűzet jelzett, azonban szerencsére nem volt veszélyt hozó, mert rögtön észre vétetett. A tűzeset színhelye, egyik IV-ik körbeli épület volt, melynek ablakfüggönyei fogtak lángot.

— **Gyilkosság önvédelemből.** F. hó 10-én, vasárnap Molnár Szipán Imre, ki különben Deák Ignác felsőhegyi gazdának veje, ittás állapotában eselédjét késsel támadta meg. Utóbbi aztán önvédelemből egy akácfa ágat felkapva, avval úgy találta fejbe vágni őt dédelgető gazdáját,

hogy rögtön összerogyott. Kórházba szállítatván, ott minden szükséges orvosi segély dacára 12-én kedden seibeiben meghalt. Ugyanaznap délután lett aztán a kórházban a hivatalos boncolás Dr. Révay N. János és Dr. Lendvay Mór városi orvos urak által. Gesztosy Ákos vizsgáló bíró ur jelenlétében megejtve, s a halál okait: fűtés következtében baloldalt elő állott nagy vérömleny konstataltatott. A hivatalos vizsgálat egyébként megindítatott.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Rácz Kati eselédleány, Deutsch Ábel szolgálatában megúnyván e földi gyönyörűséget, öngyilkossági szándékából f. hó 13-án szerdán gyufaoldatot ivott, de még idejekorán észrevétetvén a kórházba szállítatott, hol most orvosi gyógykezelésben részesül.

— **A vörös kakas szerda és esütörtök közti éjjelen** uja felriasztá városunknak álomban szendergő békés lakosságát, befészkelvén magát az épen annyira őrzött városháza épületébe. Ugyanis a volt őrmesteri szobában, s elég helytelenül, felhalmazott 3-4 ölyvi vágott tűzifa nevezett éjjelen ismeretlen okból kigyulad, s egy óriási tűzkatlantként a városháza tetején, közvetlen a torony szomszédságában levő kéményen okádva a tűzet, s hatalmas szikrákat szórva a tetőzetre, s lángnyelvvel a torony oldalát nyaldosva. A veszély óriási volt, s ha az előzetes hőses következtében a tetőzetet hórétég nem borítja, úgy az egész városház épület a lángok martaléka. A veszélyes elem mégis a nagy erőfeszítés következtében localizáltatott, s a szomszédos szobákba sem hatolt be: csak az ajtókat égette el. Tűzoltóink a nagy vízhiány dacára dicséretes működést tanúsítottak. A kár a biztosító-társaság részéről felbecsültetvén, azért 500 frt fizettetett.

— **Örlési vámleszállítás.** Heszler és társai zentai hengermalma a vámörlési díjtételeket a következőleg állapította meg: 1. parasztlésvagy daralásnál azelőtt 100 kilóból 10 kiló vám vétetett, most csak 8 kiló vétetik; 2. szitára vagy pütlér-örlésnél azelőtt 11 kiló, most csak 9 kiló vám; 3. hengeren való örlésnél 1, 2, 3 vagy 4-fele lisztre azelőtt 100 kilóból 12 kiló, most csak 10 kiló vám vétetik.

— **Agyonyomta a fal.** A Polyák György féle szálláson, melyet Rudits Gergely földbirtokos vásárolt meg, Mucsi helyesbben Kókai Ferenc e hó 12-én, kedden a szállásán egy épület lebontása közben a reámolt fal által eltemetett, s a rögtön oda érkező munkások mire az omlásból kiszabadíthaták csak holttestét találták. A hivatalos boncolást f. hó 14-én ejtették meg, s a leszálló üres vizért megrepedve találták, mi rögtön halált vont maga után.

— **Örjögő öngyilkosjelölt.** Csernák Balint szabó segéd a 13-án éjjel kiütött tűz után a saját szonját is locsolgatván, de „vízhiány” következtében pálinkával, részeg állapotában gyilkossági maníába esett, s mint ilyen revolvert kapott elő és az utcán járókelőket lelővéssel fenyegette. Igy, hallomás szerént egy szerb legényre kétszer rálőtt, s midőn Kaszás pandurkaplár őt ezért felelősségre vonta arra szintén kétszer, majd az atyjára egyszer lőtt, de egyiket sem találta: erre végre maga ellen fordította fegyverét, s homlokát keresztül löve a golyó a fejétön jött ki, életveszélyes sebet hagyva maga után. A paciens most a kórházban fekszik, s állapota reménytelen.

— **Az ideai sorozás.** A honvédelmi miniszter értesítette a hatóságokat, hogy az 1889-iki fősorozás az új véderőtörvény szerint ejtendő meg. Mivel azonban ehhez még az új törvény alkotmány szerű szankcionálása szükséges, az előmunkálatok a fennálló törvény értelmében viendők keresztül és egyelőre az új törvény határozatai alapján csak előmunkálatok foganatosítandók, melyeket a politikai hatóságok maguk teljesíthetnek, hogy az új törvény létrejöttéhez és foganatosításához szükséges időt lehetőleg megrövidítsék. Minthogy az új törvény előreláthatólag nem egyhamar fog létre jönni és rendelkezései, valamint a szükséges végrehajtási intézkedések a hatóságokkal és a lakossággal márczius elseje előtt aligha lesznek közölhetők, egyelőre közhírre tetetik, hogy az ideai fősorozás április elseje előtt

nem fog megtartatni és megkezdése annak idején külön hirdetésben fog közre tétetni.

— **Felfüggesztett községi bíró.** Petrovoszelló bíráját Prodanon Rádát, a szolgabíró állásától felfüggesztette.

Színház.

Szombaton, febr. hó 9-én adatott a „Király fogócska” operette 3 felvonásban, Csiky és Kontitól. Az ismert s kedves zenéjű operette szép számú közönséget toborzott össze, s sikerült előadást nyert. Mint leginkább dicsérendő szereptől első sorban is Fiaót: Némethy Gizellát kell kiemelnünk, ki mindjárt az első felvonásban lümpák elé hivatott s később is több tapsot kapott. A másik s legkedveltebb szereplő, Don Bernardó, a grandaai törvény elnöke: Szordahelyi F. volt, kinek játékát a közönség részéről zajos tetszés nyilvánítás kísérte. Radzivil herceg: Viola J. jól szerepelt Marx német követ: Tukorai, prűszkölése s máthája derűtlenséget keltő jelenet volt. Kopek: Asztalos, Balström: Horváth Ferencz, Almanzor: Batosi, Cogollos, Bernardó szolgálja: Vágó István, jó szereplésükkel az előadás sikerére működtek. Az előadás a közönség teljes meglepődését nyerte meg, s belőle több részlet, többek közt: „A szökés párosan” újráztattak.

Vasárnap, febr. 10. „Dobó Katicza” Tóth Kálmán régi, történelmi népszínműve került előadásra. A vasárnapi publikum jól mulatott a darab hazafias érzelmű jelenetein, melyek elég jól sikerültek.

Kedden, febr. 11. „A titkos csóka”, nagy operette 3 felvonásban. Zenéjét szerették: Bátor Sz. és Hegyi B. Bizony az új operette kiadásait aligha fedezte a bevétel, mi Pesti urnak ez előadásból befolyt. Pedig a darab megérdemelte volna a telt házat, mert meséje elég érdekes, zenéje meg éppen kellemes, fűlbemésző. — A szereplők közül ki kell emelnünk Némethy Gizellát, ki Lolottot sok elevenességgel játszotta. Igen sikerült a kettős, mit Kárpáthy Katiczával (René vikomt) énekelt. Hasonló dicsérettel kell szólnunk Timárné játékáról, sőt mi több énekéről is, kinek tiszta, magyar hangjait egypánczor meg is tapsolták. Szerdahelyi épp oly mulattató Thorigny lovag volt, mint Vágó, ki Lambreken kocsigyáros szerepét játszotta.

Szerdán, február 13-án Csiky nagyhatású tragoediáját: „A vasember”-t játszották — elég sajnós — majdnem egészen üres ház előtt. Ennek oka azonban — himni szeretjük — részben a zegernyés idő volt. A drámai előadás általában a jobbak közé tartozott; Polgár Fáni Edithje plane elismeréseméltó alakítással lön bemutatva, mit elősegített az a szerencsés körülmény, hogy a kisasszony szerepét ezuttal — nem a sugó után játszotta. Pestinek kivált azon jelenetei sikerültek legjobban, hol a „vas ember” fiával szemben szilárd elhatározását érvényesítette. Batosi a végső jelenetben már nem játszott avval az erővel, mint játszott pl. a darab elején, Tukorai fáintos „jó gyerek” volt.

Esütörtökön, febr. hó 14-én, a legkedveltebb s legszeretreméltóbb tagja, Némethy Gizella jutalmául adatott a „Csókonszerzett vőlegény” Szigethy József egyik legkitűnőbb, s kiválóan hatásos énekes bohózata 3 felvonásban. A jutalmazandó iránti rokonszenv szép számú közönséget hozott össze, habár mi zsufolásig telt házat reméltünk, a mit Némethy Gizella: rokonszenves egyénisége méltán meg is érdemelt volna. 2. Némethy Gizella: Ábray Irén, kiléptekor a közönség köréből egy bámulatos szép virágcsokorral — élő rózsabimbókból — ajándékozott meg, mit a közönség általános tapsvihara kísérte, a miben aztán az egész előadás folyama alatt nem volt fukar. Egyébként Némethy Gizella, nagy művészetet igénylő és sokoldalú szerepkörének a legszebb sikerrel felelt meg. Igen jól énekelt s csaknem minden éneke újráztatott. Csontai Lőrincz: Vágó István, minden várakozásunkat felülmulólólag működött. Béla, a csókonszerzett vőlegény: Szerdahelyi F. jól játszott, hanem mégsem a szokott animoval. Irmagi ur Tukorai, utánozhatatlanul jól alakította. A három kóbor színész Futaki: Asztalos, Ripacs: Pesti Iliás Lajos, Nefelejts: Timárné K. szereplésük a legnagyobb derűtlenséget keltette. — Hatáskeltő alak volt még Kövesy Gy: Trauer nyug. katonarvos szerepében.

Az értéktözsderől.

— **A „Pénzügyi Utmutató” tudósítása.** — A mayerlingi tragicus esemény által előidézett rövid felbeszakítás után az értéktözsde ismét visszanyerte korábbi képét és a speculatio töle telhetőleg igyekszik kibaszni a kétség kívül

kedvező tőzsdevizonyokat. Csakhogy a nagy közönség, melynek érdeklődése nélkül élénk tőzsdeüzlet nem képzelhető, nem követi a speculatiót minden tέρre. Az uralkodó tökébőség csak azt eredményezi, hogy a befektetési papírok iránt nagyobb az érdeklődés, míg a szorosan vett játékpapírok ha emelkedtek is ez nem a közönség megbízásából eszközölt műveletek következménye volt. Első sorban a magyar járadék papírt vásárolja a közönség, mint oly értéket, a mely mai árfolyama mellett aránylag magas kamatozást nyújt, azután zálogleveleket és elsőbbségi kötvényeket, a melyeknél a jövedelmezés és biztonság kettős szempontja a mérvadó.

Az értéktőzsde irányzata tehát a közelebbi múlt héten általában szilárd volt és csak a legutóbbi napokban állott be némi lajlulás az afgán határról érkező hírek hatása alatt. Azt hisszük azonban, hogy ezen visszaesést csakhamar el fogja tüntetni az a tudat, hogy a jelenlegi viszonyok

között a tőzsdeüzlet hétközs fejlődésének mi sem áll utjában.

A részletekre térve constatálhatjuk, hogy állampapírjaink árfolyamalakulása igen kedvező. Különösen a magyar papírajradék emelkedett jelentékeny mértékben s mondják, hogy egy budapesti pénzintézet egymaga hatmillió forint értékű papírajradékot vásárolt ügyfelei részére. Az új vasuti kölesön és az új földterhermentesítési kötvények szilárdan tartják árfolyamukat. A bankrészvények a hét végén nagyobbára elvesztették időközben elért áremelkedésüket. Csak leszámitó bank és a kisebb helyi bankok igen szilárdak. Biztosítólársaságok szilárdak. Malomrészvények ingadozóok, egyesek olesóbbodtak. Vasuti részvények emelkedtek. Takarékpénztárak keveset változtak. Iparvállalatok közül bányarészvények emelkedtek. Elsőbbségi kötvények és záloglevelek szilárdak és keresettek. Sorsjegyek keveset változtak. Az arany-
pénz ára is változatlan.

A fontosabb értékpapírok árváltozása kitűnik a következő összeállításból:

	Február 4.	február 12.
4% magy. aranyjáradék	101.30	101.45
5% magy. papírajradék	93.40	94.25
Magyar hitelrészvény	312.50	314.50
Osztrák	312.50	311.60
Magyar leszámitó bank	100.25	101.25
Kassa-oderbergi vasut	152.50	156.—
Északmagyar közszab.	116.50	120.50
Hengermalom	595.—	577.—
Alföldi vasut	196.—	196.50
Első magyar biztosító	3130.—	3135.—
Magy. vöröskereszteszövet.	12.50	13.—
Basilika sorsjegy	8.—	8.—
Jó-ziv	3.60	3.60
Cs. kir. körm. arany	5.56	5.56

Felolós szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Schvarcz Sándor.

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5 38	8 —	2 28	9 10
Szabadka érkezés	8 54	1 03	6 06*	8 50
Szabadkáról indulás lefelé	8 59	1 16	6 18*	5 50*
Csantavér érkezés	—	2 29	—	6 42
Csantavérről felfelé	—	9 21	1 04	10 26
Szabadka érkezés	6 08	9 41	1 45	10 52*
" indulás	6 10	9 53	2 25	11 22*
Budapest érkezés	9 40	1 42	7 30*	6 50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem.
Szabadka indulás	5 45*	2 45*
Baja érkezés	8 52	5 02
Baja indulás	6 50*	10 26
Szabadka érkezés	10 —*	12 40

SZABADKA-ESZEK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy
Szabadka indulás	5 25*	2 10	6 40*
Zombor érkezés	8 05	3 47	9 27
Eszék "	1 47	6 18	4 25
Villány "	3 47	—	6 21
Villány indulás	—	1 08	9 20*
Eszék indulás	8 26	3 46	11 31
Zombor	11 19	8 10*	6 59
Szabadka érkezés	12 55	10 42*	9 05

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED.

	szem. v.	szem. v.	vegy
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	10.36
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.16

FÜTŐ-SZÉN,

kitűnő oraviczai és porosz

SZALON-SZÉN

nagy darabokban

bármily mennyiségben azonnal házhoz szállítva a legjutányosabb ár mellett kapható

Milkó Vilmos és fiai
tűzifa- és szénkereskedésében
Eötvös-utca Korhecz-féle házban.

Megbizottunk **Frid Ferencz.** Megrendelések **özv. Déri Manóné**
rőfőskereskedésében is elfogadtatnak.

SCHVARCZ SÁNDOR

könyv- és papirkereskedése, könyvnyomdája és könyvkötészete
ZENTÁN.

A t. közönség becses figyelmét felhívom azon körülményre, hogy 14 év óta fennálló
KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- S RAJZSZERKERESKEDÉSEMET
tetemesen kibővíttem és izlésesen berendeztem.

Kapható nálam a **nemzeti irodalom remekei** füzve vagy díszesen kötve, **ifjúságitatok, képes könyvek,**
legdíszesebb **albumok** és **emlékkönyvek** nagy választéka, **imakönyvek** esont- és bárszony díszítéssel,
diszlevélpapírok, írómappák, díszes irodai készletek. Élcz-, közhasznu- és szaknaptárakban
dus választék.

A legújabb betűkkel berendezett

KÖNYVNYOMDÁMBAN

elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.
FOLYÓIRATOKAT, KÖRLEVELEKET, NÁSZ-, GYÁSZ- ÉS VIGALMI JELENTÉSEKET, ROVATOS IVEKET,
bármily nagyságu FALRAGASZOKAT, KÖZSÉG-BIRÓSÁGI NYOMTATVÁNYOKAT, NÉVJEGYEKET.

Ajánlom továbbá a kor igényeinek megfelelően felszerelt

KÖNYVKÖTÉSZETEMET.

Nyomatott Schvarcz Sándornál Zentán.